

udtrykke den, at der skulde anvendes den Slags Stramhed, som de Herrer navnlig fæste Blikket paa. Jeg har søgt at godtgjøre, at der mangler Inderlighed i Forholdet, og deri ere de Herrer jo enige; men dette er ifølge Forholdets Natur uforeneligt med den Ansættelse, der navnlig igjennem Rigsdagsmanden for Rolding og flere af hans Meningsfæller er kommen til Udtalelse her i Thinget, at Husbonde og Lyende skulde stilles lige. Denne sidste Paastand ville de dog vistnok ved nærmere Overveielse finde beror paa en urigtig Opfattelse af Forholdet, thi Husbonde og Lyende kunne jo ikke stilles lige, fordi deres Stilling overfor hinanden er i den Grad forskjellig, at dersom Husbonden ikke har en Myndighed, som Lyendet ikke har, saa er Husbonden selvstændig ude af Stand til at løse sin Opgave i Lyendeforholdet. Naar vi forestille os det smukkeste Forhold, de Herrer, have tænkt sig, nemlig, hvor Lyendet lever selvstændig som Medlem af Husbondens Familie, saa er Forholdet selv indenfor Familiens Medlemmer saaledes, at Husbonden har hele det store trykkende Ansvar for Hus og Hjem, for Tilveiebringelsen af det Fornødne, for at opretholde Fred og Orden og Kjerlighed iblandt Husets Medlemmer (Latter). Ja, de Herrer le, men naar de finde et saadant Forhold latterligt, saa forstaar jeg slet ikke deres tidligere Raisonnement; naar de bringe det for latterligt, at Husbonden skal søge at bringe et kjerligt Forhold tilveie lige overfor Lyendet, saa veed jeg aldeles ikke, hvorledes de da ønske Forholdet. (Stemmer: Det er ikke latterligt). Ja, aa frabeder jeg mig deres Latter, saa er den paa urette Sted. Denne Maade at svare Modstanderne paa, selv naar disse søge at forstaa det Nigtige og Sande i deres Standpunkt, er mildest talt aldeles upassende. Jeg gjentager altsaa, naar man stiller sig det Maal og vil arbejde paa at staa et hjerteligt Forhold tilveie mellem Lyende og Husbond, saa kan man ikke luffe Diet for Umuligheden af at staa et saadant Forhold tilstede, naar der ei gjøres Noget for at opretholde Husbondens Myndighed, men derved oplyser den Lighed, som de Herrer tale om; — Husbond og Lyende kunne da ei stilles lige med hinanden. Det behøver ikke at være den Slags strenge Straffebestemmelser, som betegnes ved stramme Forhold, thi naar jeg tgaar lagde saa stor Vægt paa Studsmaal, saa vil man dog vist indrømme mig, at dette paa ingen Maade er nogen stram Myndighed, derved gives Husbonden. Jeg har ikke engang hævdet, at Tilladelsen til at give ufordelagtige Studsmaal var nødvendig. Jeg er enig med en æret Væler i, at denne Tilladelse efter den tidligere Lovgivning blev saa sjældent benyttet, at man gjerne kunde have beholdt den, men den er af liden Betydning, og jeg vilde kun have, at man skulde, som tidligere, vedblevet at give Studsmaal i Studsmaalsbøgerne, fordi disse for det bedre Lyende er af overordentlig megen Be-

tydning. Ganste vist bliver Studsmaalsbogen for det slette Lyende af ringe Betydning, skjøndt jeg tror, at ogsaa dette kunde have godt af at vide, at det fik Studsmaal, og at for det skjædesløse og ligegyldige Lyende vilde det have været en langt større Spore til at arbejde sig frem, naar man havde opretholdt den tidligere Bestemmelse om Studsmaalsbogens Paategning. Det var dette, jeg vilde berigtige med Henhyn til dette Punkt. Naar det ærede Medlem for Aalborg Amts 5te Valgfreds atter idag tillod sig at sælbe Dommen om, hvorvidt jeg var en god eller en slet Forsvarer af den Sag, jeg kæmpede for, da maa han vist helst lade dette være; thi hans Kjendelse vil neppe faae nogen Betydning for dette Spørgsmaals Afgjørelse.

Jagerslev: Jeg skal kun gjøre en ganste kort Bemærkning i Anledning af en Udtalelse, der kom fra det ærede Medlem for Ringkjøbing Amts 3die Valgfreds (S. Madsen), og det er den, at det jo kan være meget hæderligt, at det ærede Medlem endnu engang vil æsse en Retskjendelse angaaende Spørgsmaalet om Fortolkningen af Landkommunallovens § 21, men det er overflødig; thi Sagen er virkelig afgjort med fuldkommen Kompetence, og det er et Spørgsmaal, som alene Domstolene kunne afgjøre, det kan ikke nytte, at vi ville forstaa §§ 21 og 25 i Kommunalloven saaledes, som vi ønske, at de skulle forstaaes, thi det er fastslaaet, at de skulle forstaaes paa en anden Maade. I § 21 staar det ganste vist, at Enhver, der har fast Ophold i Kommunen, skal indbrages under Vigningen og ansættes til fuldt Bidrag efter sin hele økonomiske Stilling, medmindre han tillige i Skatteaaret har fast Ophold i en eller flere Kommuner, i hvilke Tilfælde han i hver af Kommunerne kan ansættes til forholdsmæssigt Bidrag, og det bestemmes endvidere, at et fast Ophold af kortere Varighed end 4 Maanedere ikke kommer i Betragtning. Disse 4 Maanedere ere ifølge Dom af Højesteret at forstaa som 4 Maaneders Ophold i selve Skatteaaret, og dermed maa være afgjort, og vil ganste vist være afgjort, at den, der f. Ex. flytter i April Maaned, betaler ingen Skat i den Kommune, fra hvilken han flytter, og betaler heller ikke nogen Skat i den Kommune, hvortil han flytter, fordi han først der kan optages paa den Tilægsvigning, der i Juni Maaned forfattes; han bliver altsaa skattefri, og det er Feilen. Nu siger det ærede Medlem, at efter § 22 kan Spørgsmaalet om Fordelingen af en Person's Skattebidrag mellem to Kommuner afgjøres henholdsvis af Amtsrådet og Indenrigsministeren. Det er ganste vist, men dette vedkommer ikke i allerførste Grad denne Bestemmelse, hvorimod det er den anden Del af § 22; som det her kommer an paa, og hvor det hedder: „Anser Nogen sig ikke skattepligtig i en Kommune, der sætter ham i Skat, kan han bringe dette Spørgsmaal